

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 " Magistrați } 350 Lei pe an
 " Avocați }

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ
 Inregistrat la No. 2/1938 la Tribunalul Cluj

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

fost Președinte la Curtea de Apel Cluj
 Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU

Prim-președinte la Curtea de Apel Oradea

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Advocat

S U M A R :

Partea IV. Infrațiunile contra bunelor moravuri. Tratare pe
 articole de *Ignat Bartha*.

Jurisprudența Civilă:

Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe Procedurale.

Jurisprudențe Penale.

Jurisprudențe la diverse legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în costul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Dr. T. Moisil. Avocat consilier Cluj: Legea de ex-propritate pentru cauză de utilitate publică, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor i Laureat al Facultății de Drept din Paris. Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român. Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

Vasile M. Theodorescu, Prim președinte trib. Timișoara: Cărți de atac contra deciziunilor instanțelor de Casare.

Paul Blumenfeld. Cercetarea paternității naturale în dreptul maghiar.

Revista Institutului Social Banat—Crișana No. 19 și 20.

Arhivele Institutului de medicină legală al Universității din Cluj, 1837.

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; Proprietatea aparentă. Notă la o deciziune a Curtei de Apel din Cluj.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele

Ediția 1935

Prețul redus: Lei 200.—

Se poate comanda la autor.

Traian Alexandrescu

Avocat, fost decan al Baroului
de Ilfov
București, Str. I. G. Duca 47

Gajurile Civile și Comerciale

Problema validității din punct
de vedere al condițiilor de
formă și de fond. Indrumări și
observațiuni practice pentru
bănci, comercianți și creditori.

Prețul 40 lei.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Campia-Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale : Alba-Iulia, Bistrița, Hăteș, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatete de Pace din 1919—1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul“).

București 1936.

A apărut

Tratat de Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar“ Str. Artei 5

București

A apărut

Colecția de legi și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935

a Consiliului legislativ.

PARTEA IV-a

Infracțiunile contra bunelor moravuri.

Tratare pe articole

Trecând la infracțiunile contra bunelor moravuri, avem art. 429 care corespunde cu art. 262 din cod. vechiului regat și 527 it. 249 cod. transilv. Delictul este ultraj la bunele moravuri. Se cere publicitatea, săvârșirea unui act obscen prin gesturi, sau vorbe și intențiunea frauduloasă. Pentru expresiunea „in public” urmează a se vedea art. 183 pct. 10. Actul cu caracter obscen nu este definit. Se decide din caz în caz. Faptul de a satisface anumite nevoi fiziologice, nu devine obscen, decât dacă a fost săvârșit în public. Se pedepsește numai din cauza modalității în care a fost săvârșit.

Acest delict poate fi săvârșit și cu ocaziunea unui discurs public, când oratorul întrebuițează expresiuni cu caracter obscen.

Conform jurisprudenței generale, poate fi calificat act cu caracter obscen, faptul de a îmbrățișa în public o femeie, fără voia ei.

Deși acest art. vorbește în masculin, „acela care”, socotim că, și o persoană de sex feminin poate fi învinuită pentru această infracțiune. Legea nu face distincțiune. Se cere și intențiunea frauduloasă.

Art. 430, care corespunde cu art. 248 din vechiul cod. transilv. urmărește pedepsirea actelor cu caracter obscen prin orice fel de manifestare. Procurarea obiectelor arătate în text în scop de colecție, nu se pedepsește, decât dacă sunt expuse în public. Este agravată fapta, dacă victima este mai mică de 19 ani. De altfel menționăm că origina acestui articol este: legea pentru ratificarea convenției din 13 Septembrie 1923 „pentru împiedicarea răspândirii și traficului publicațiilor obscene”. Aprobată de Statul Român prin legea de ratificare din 24 aug. 1926. Se cere intențiunea frauduloasă.

La art. 430 precizăm, că acela care în scop de comerț: expune, procură, pune în circulație, importă, exportă sau transportă: scrieri, gravuri, fotografii, filme, plăci gramfonice, cărți, imprimate de orice fel, embleme sau orice alte obiecte cu caracter obscen, care face comerț chiar clandestin, cu obiectele arătate mai sus, le expune în public, comite delictul de trafic de publicațiuni.

Subiectul este autorul, executorul, tipograful, editorul, vânzătorul, răspânditorul, ba chiar translatorul.

Obiectul: este însuși obiectul arătat în lege. Acțiunea este arătată de asemenea, în textul legii. Se cere, ca obiectul să aibă caracter obscen. Că, ce se înțelege sub obscen, legea nu definește. Conform jurisprudenței, sub expresiunea de obscen, se subînțeleg numai raporturile netănuite, aparținătoare în cercul simțurilor de viață sexuală. Când tabloul se ridică prin contemplație într-o lume ideală, avem de a face cu: arta, altfel, dacă turbură carnea și redesteaptă pofta lubrică: este obscenitate. Mai menționăm, că întrucât de exemplu un desen sau chip ce prezintă un act de inversiune, tinde spre o anumită persoană, nu este aplicabil art. 430, ci se aplică dispozițiunile dela apărarea onoarei.

Art. 431 corespunde cu art. 242. cod. trans. și are la bază apărarea bunelor moravuri. Actele de inversiune sexuala săvârșite între bărbați, sau între femei, dacă provoacă scandal public, constituiesc delictul de inversiune sexuală. Se cere un act material de inversiune sexuala, persoane de acelaș sex

și provocarea de scandal public. Prin acest articol se pedepsește homosexualitatea, pederastia și lesbianismul, care provoacă scandal public.

Art. 419 vizează numai pederastia comisă cu violență.

Legea nu pedepsește faptul de (bărbați) homosexualitate sau (femei între ele) lesbianismul, decât dacă, practicând homosexualitatea, provoacă un scandal public.

Scandalul este public, când actul se răspândește în public, provocând indignarea generală. Se agravează faptul, când victima este mai mică de 19 ani. Se cere și aici intențiunea frauduloasă.

Art. 432 corespunde cu art. 241 codul transilv. Bestialitatea poate fi săvârșită de o persoană de orice sex. Sub scandal public, se poate înțelege însăși descoperirea acestui fapt, care este deja de natură a provoca scandal. (Este regretabil, că legiuitorul nu pedepsește însăși fapta pură).

Art. 433 corespunde cu art. 267 din v. reg. și art. 43 și 44 din novela penală ardeleană. Dacă cu scop de exploatare a desfrăului ațâță prostituția o persoană de orice sex, sau o excită la corupție comite delictul de corupție sexuală.

Nu se cere realizarea prostituției, legea pedepsește însăși actul, care tinde la corupție și desfrâu. Mai departe, dacă tot în acelaș scop ajută, asistă sau favorizează în orice mod prostituția unei persoane, comite delictul de favorizarea prostituției. Se agravează fapta, dacă se săvârșește de ascendent, de tată sau mamă, de soț, sau tutor, sau căruia îi este încredințată victima.

Nu prostituția este incriminată, care sub anumite condițiuni este tolerată, ci se pedepsesc aceia, cari îndeamnă pe alții să se dea la prostituție. Acțiunea în sine trebuie judecată din caz în caz. Legea pedepsește ațâțarea la prostituție sau excitarea la corupție, cu scopul de a se exploata desfrăul. Favorizarea prostituției constă: din ajutorul, asistarea sau favorizarea în orice mod a prostituției, altuia, cu scop de exploatare a desfrăului. Se pedepsesc aceia, care exploatează prostituția, ținând casă de toleranță, sau prin orice alt mijloc.

Art. 434 corespunde cu art. 45 din novela penală din Ardeal. Pedepsa este agravată, când faptele de mai sus, se săvârșesc asupra unui minor sau prin violență, amenințare, abuz de putere, de autoritate, fraudă, întrebuițare de băuturi alcoolice sau stupefiante.

Art. 435 este o inovație a codului nou. Origina o găsim în rezoluția Congr. dela Warșovia din 10 Oct. 1930 și art. 181 cod. germ. Se pedepsește acela care primește să fie întreținut chiar numai în parte de către o femeie, din câștigurile provenite din prostituarea ei; sau cel care în mod obișnuit și în scop de folos personal, acordă protecția sau ajutorul unei femei, pentru exercitarea prostituției. (Se pedepsesc deci sutenorii așa ziși pești, ștriții) apoi codoșii și codoașele, pezevenghii.

Este vorba de două fapte distincte: 1. de a accepta întreținerea din partea unei prostituate, 2. de a proteja o prostituată în mod obișnuit în scop de folos personal.

Întreținerea se socotește prin primire de bani, sau în altfel. Simplu fapt al întreținerii provenite din câștigul unei prostituate, este cazul art. 435. Când persoana de sex feminin, care întreține un individ fie chiar de o imoralitate perfectă, dacă nu practică prostituția, nu este constituit delictul de exploatare a prostituției. Un cadou ocazional, pri-

mit din partea unei prostituate, nu intră în prevederile art. 435. Se cere, în acordarea ajutorului, oarecare regularitate. Se cere mai departe ca element constitutiv, ca întreținerea să provină din câștigul realizat din prostituție. Banii dați din alt produs, nu este cazul art. 435. De asemenea nu se poate aplica acest text de lege, dacă persoana întreținută era în drept să fie întreținută de prostituată, în mod legal.

În privința tezei a doua, se pedepsește numai protecțiunea și ajutorul dat pentru favorizarea exercițiului prostituției. Se va vedea din caz în caz.

Art. 436 are origina în conv. int. din 30 Sept. 1921 și 11 Oct. 933 aprobată de Stat la 30. V. 1935 și art. 43—47 Nov. P. transilv. El spune: oricine procură cuiva, în mod obișnuit și în scop de-a realiza un folos material o persoană, pentru săvârșirea unui act sexual, sau acte de inversiune sexuale, comite delictul de proxenetism. Comerț de carne vie.

Elemente constitutive: procurarea de persoane, pentru scopuri sexuale, procurarea să fie făcută în mod obișnuit, cu scopul de a realiza folos material. Legea prin art. 11 pct. 2 dispune că delictul poate fi urmărit după sistemul represivității universale, chiar când s'a petrecut în străinătate și numai infractorul a fost prins în țară.

Legea pedepsește însăși punerea la dispoziție a unei persoane, chiar dacă actele sexuale nu au fost comise, dar procurarea s'a făcut în acest scop. Este suficient, ca victima să accepte propunerea. Acela, căruia i s-a procurat persoana, nu intră în acest articol. Acela urmează a fi pedepsit conform art. 419, 420. Se cere să se face oficiul de intermediar în mod obișnuit. Nu se cere însă, ca toată existența intermediarului să constea exclusiv din proxenetism. Folosul material poate fi din ambele părți, sau din a celuiia cui i-se procură persoana de orice sex, sau din partea persoanei procurate.

Art. 437 arată în mod detaliat cazurile proxenetismului: 1. cel care determină o femeie care nu este considerată în public ca prostituată, de a intra într-o casă, în care s-ar practica prostituția în scop de a săvârși acte sexuale sau acte de inversiune, 2. acela care ține o femeie contra voinței ei, sub orice pretext într-o casă, în care s-ar practica prostituția.

Se cere determinarea, sexul feminin al victimei, care să nu fie considerată în public prostituată, intențiunea frauduloasă.

Sub determinare, înțelegem numai mijloace pasnice, adică o convingere personală, căci mijloacele violenței intră sub prevederile art. 419, 420. Sub „intrare“ a „intra“ se înțelege ca prostituția să fie practică un timp oarecare, căci ducerea o singură dată a unei femei într-o casă de prostituție, nu acopere elementul art. 437.

Conform art. 305 din legea sanitară, casele de toleranță sunt desființate. Astfel există numai case de prostituție clandestine.

Sub casă de prostituție, se înțelege de altfel și localurile publice care au încăperi pentru practicarea prostituției. Persoana procurată trebuie să fie de sex feminin. Un bărbat, chiar în vederea practicării pederastiei, angajat fiind, nu intră în art. 437. „În public“ expresiunea este explicată prin art. 183 pct. 10. Sub reținere, înțelegem chiar faptul de a fi refuzată scoaterea lucrurilor ei personale.

Tentativa acestui delict se pedepsește.

PARTEA V-a.

Dispozițiuni procedurale la infracțiunile contra pudorii și bunelor moravuri. Plângerea prealabilă. Posibilitatea de a o retrage.

La dispozițiuni comune art. 441 dispune: că acțiunea penală pentru infracțiunile prevăzute la art. 419, 420, 421, 422, 433 și 436 se pune în mișcare numai la plângerea prealabilă a victimei, iar dacă victima este mai mică de 21 ani, la plângerea prealabilă a unuia din părinți sau a tutorului. Dacă infractorul este chiar părintele, sau tutorul, se poate plânga victima, sau un ascendent, sau colateral de prim rang. În cazul art. 420 și 424 procedura se pune în mișcare numai după cererea victimei. Retragerea plângerii nu împiedică acțiunea penală. În cazul 425 și 426 procedura se pornește din oficiu.

În prima linie menționăm în privința art. 423, atentat fraudulos la pudoare, nu se cere plângere prealabilă.

În privința plângrii prealabile urmează a se vedea art. 161 și 162.

Conform acestor texte de lege, plângerea prealabilă este iminentă. Ea trebuie introdusă în termen cu 3 luni, socotit din ziua în care cel vătămat a luat cunoștiință de săvârșirea infracțiunii și a știut că cine este făptuitorul, dacă în acest interval nu a intervenit prescripțiunea. Instanța represivă, trebuie să se convingă, că persoana ce a depus plângerea, era capace a depune o atare plângere. Se cere cunoștiința infracțiunii și cunoștiința autorului. Aceste delictse se prescriu în termen de 3 an. Plângerea se face în condițiunile enunțate de art. 184 Pr. pen.

În privința plângerii prealabile arătăm cazul judecat de Curia Maghiara, din comuna Nagykorös, care a stârnit o discuție largă în privința plângerii prealabile.

B. Iuliana, a refuzat categoric, să fie amanta flăcăului B. Francisc. Flăcăul în răzbunarea sa, a chemat-o la o ultimă întâlnire pe Iuliana, când a coabitat cu dânsa. A închis apoi ușa camerei, și a chemat pe 5 tovarăși ai săi, pe cari i-a introdus în cameră, unde se afla fata, cari tovarăși, cu toții contra voinței ei, au executat actul de conjuncțiune sexuală asupra fetei. Fata, când a fost eliberată, a sărit într-o fântână, unde și a găsit moartea. În acest caz, acțiunea publică a fost pusă în mișcare din oficiu. Cu ocaziunea ascultării părinților, au cerut și ei, pedepsirea făptuitorilor.

Tribunalul a achitat pe acuzați de sub infracțiunea de viol (art. 232) însă i-a declarat vinovați pentru violență calificată contra pudorii.

Curtea de Apel a schimbat sentința Tribunalului și a achitat pe toți acuzații adică a stins procedura penală în lipsă de acuză legală, deoarece nu se făcuse plângere prealabilă, neputându-se chiar face căci lezată, adică victima împlinind etatea de 18 ani deci mai mare de 16 ani, ea trebuia să facă plângerea, ori ea murise.

Curia Maghiara a aprobat această deciziune a Curții de Apel.

Este de înțeles cu ce resentimente a primit opinia publică și presa faptul, că acești nemernici, au rămas nepedepsiți. Cu toții erau de părere, că dispozițiunile din cod, trebuie schimbate.

Iată o lacună în ce privește art. 426 combinat cu art. 441: căci, atunci când nu în urma faptului prevăzut de art. 419 și 420 rezultă moartea victimei, de ex. victima se sinucide, întrebarea este, dacă vic-

tima este mai mare de 21 ani, cine va face plângerea prealabilă? La plângerea cui, se va pune în mișcare acțiunea publică?

Urmează de aci, că textul art. 441 ar trebui complectat în felul cum urmează: „Dacă victima nu mai există, sau n'a fost în așa situațiune sau în așa stare, ca să facă plângere prealabilă, în termenul prevăzut de lege, o pot face aparținătorii ei”.

În acest sens a decis și Curia Maghiara prin decizia Nr. 25, spunând că atunci, când Codul penal, pentru pornirea acțiunii publice cere o plângere prealabilă, a lezatei, respective a păgubitului, dacă legea nu dispune altfel, chiar dacă victima a trecut vârsta de 16 ani, plângerea poate fi înaintată și de tutorele victimei.

Însă, în cazul nostru, art. 441 spune, dacă victima este mai mică de 21 ani, prin urmare dacă trece peste 21 ani, când starea de minorat încetează și în urmă se sinucide, în lipsă de persoană în drept a face plângerea prealabilă, fapta rămâne nepedepsită. Este adevărat că art. 426 spune, dacă din faptul prevăzut..... rezultă moartea victimei pedeapsa este munca silnică pe viață, iar art. 441, că acțiunea se pune în mișcare din oficiu însă în speță, moartea nu avea conexitate materială cu fapta, ci era numai o urmare a ei. Moartea a intervenit dintr'un sentiment de moralitate. Deci nu este aplicabil art. 426 resp. art. 441 ultim alin.

Mai logic ar fi, ca în asemenea cazuri, acțiunea publică să fie pusă în mișcare din oficiu.

Urmează să ne mai ocupăm de efectele art. 441.

Art. 441 prevede, că pentru infr. prevăzute de art. 429, 420, 421, 422, 433 și 436 acțiunea penală poate fi pusă în mișcare numai la plângerea prealabilă a victimei, iar dacă victima este mai mică de 21 ani impliniți, la plângerea părintelui sau a tutorului. Când ei sunt infracțorii, la plângerea victimei, sau a unui ascendent, sau colateral de prim rang.

În alin. 2 legiuitorul repetă: „În cazul art. 420 și 424 acțiunea penală poate fi pusă în mișcare numai la plângerea prealabilă a victimei”. Dl. Ionescu Dolj este de părere, că menționarea art. 420 în al. 1 și 2 este datorită unei erori de tipar.

Nu putem admite această ipoteză. Trebuie să ne ocupăm de litera legii.

În partea primă a art. 441, s'a prevăzut odată, că acțiunea penală se poate pune în mișcare numai la plângerea prealabilă a victimei — iar dacă este mai mică de 21 ani, la cererea tutorului. De ce se repetă a doua oară în alin. 2 pentru art. 420 și 424? Art. 420 tratează delictul de violență contra pudorii. Art. 424 vorbește de delictul de seducțiune. Oare, care este motivul, că pentru aceste două delicturi trebuia să se repete dispozițiunea privitoare la plângerea prealabilă?

Dacă privim cu atențiune textul art. 441, vom vedea, că în alin. 1 se vorbește de art. 420, dar de art. 424 nu se amintește. Alin. 2 însă, amintește din nou art. 420. Privitor la acest text deci avem două dispozițiuni: 1. că acțiunea se pune în mișcare la plângerea prealabilă a victimei, iar când victima este sub 21 ani la plân-

gerea părintelui sau tutorelui. 2. că acțiunea se pune în mișcare numai la plângerea prealabilă a victimei.

Distincțiunea între cele două dispozițiuni este clară: la prima, că victima fiind sub 21 ani plângerea o poate face numai unul dintre părinți, adică tutorele; la a doua, că numai victima este îndrituită a face plângerea.

Distincțiunea destul de palpabilă.

Căci odată se investește părintele și tutorele cu dreptul de a face plângere, de altă parte se acordă acest drept numai victimei. (Este cazul când victima n'a implinit 21 ani).

Dacă se poate spune, că privitor la art. 419, 421, 422, 433 și 436, apoi 424 situația este clară, nu putem afirma acelaș lucru despre art. 420, cu două dispozițiuni diferite.

Nu putem presupune, că art. 420 și 424 au fost repetate numai pentru a se face referință la aceste texte prin alin. 3, în care se dispune că retragerea plângerii nu împiedecă cursul acțiunii penale.

Nu putem afirma nici faptul, că dubla dispozițiune s'a luat în vederea prescripțiunii de 3 luni de zile a plângerii prealabile, care se socotește dela data când cel vătămat a luat cunoștință de săvârșirea infracțiunii, așa cum dispune art. 161 alin. 2 urmând a face distincțiune între victimă și parte vătămată. Căci dacă victima este un copil, care nu-și poate da seama de fapta comisă asupra sa, desigur că prescripțiunea de 3 luni nu se va socoti, decât dela data când părintele, sau tutorul a luat cunoștință, ca parte vătămată, despre comiterea infracțiunii. Art. 441 alin. 2 rezervă dreptul plângerii prealabile numai victimei. Ca atare nu poate fi cazul arătat mai sus.

Nu rămâne altceva, decât să trecem la o interpretare mai largă a textului din acest art. de lege.

Anume, neapărat, că și în cazul art. 420 când victima este mai mică de 21 ani, părintele sau tutorele are drept la plângere prealabilă când însă autorul este însăși părintele sau tutorul, numai victima va avea dreptul să facă plângere prealabilă în cazul art. 420 și 424.

Altă aplicație alin. 2 nu poate avea, căci altfel cele două dispozițiuni diferite, se bat cap în cap.

Trecând la alin. 3 din art. 441 citim: „Retragerea plângerii nu împiedecă cursul acțiunii penale.”

Invocăm art. 162, care spune că plângerea prealabilă poate fi retrasă vorbind în text: „fie că celelalte persoane nu au făcut plângere, fie că și-au retras-”. Deci se poate retrage.

Alin. 3 din art. 441 este o derogare dela regula prevăzută de art. 162 care se poate privi ca o regulă generală în privința retragerii plângerii prealabile și ca urmare se constată, că în privința art. 419, 420, 421, 422, 433, 436 și 424 tragerea plângerii nu împiedecă cursul acțiunii penale.

Unii susțin, că alin. 3 are repercursiune numai asupra alin. 2 unde se discută numai despre art. 420 și 424.

Punct de vedere greșit. Dacă legiuitorul ar fi vroit să dispună numai în privința art. 420 și 424, o spunea în aceeași propozițiune cu menționarea acestor articole de lege și nu forma un

nou alineat, ceea ce denotă că i-s'a dat un caracter larg, ce privește toate art. de lege vizate.

După părerea dlui Prof. Traian Pop instituția plângerii prealabile are caracter mixt, de fond și de formă, aparținând atât dreptului penal material cât și procedurii.

Rățiunea plângerii prealabile este menajarea intereselor victimei și a familiei sale, spune dr. Traian Pop.

În cazul atentatului fraudulos la pudoare și seducțiune art. 423 și 424 plângerea poate fi făcută numai de victimă.

În cazul art. 425 și 426 atentat la pudoare prin abuz de putere și producerea morții prin viol sau violență contra pudoarei, urmărirea se face din oficiu.

În jurul revocabilității plângerii prealabile sunt discuțiuni vagi.

Codul Carol II s'a inspirat în această privință din art. 120 cod. pen. italian și art. 110 Cp. transilv. În ambele coduri este admis principiul revocabilității cu excepția irevocabilității, când se prevede expres de lege.

Văzând alin. 1 din art. 162; văzând că la infracțiunile ce se urmăresc numai la plângere prealabilă se zice, că acțiunea se pune în mișcare numai la plângerea prealabilă a părții vătămate și în regulă generală altceva nu se mai spune, adică despre revocare nu se vorbește, decât la art. 441, unde spune, că retragerea plângerii nu împiedecă cursul acțiunii penale, urmează că plângerea prealabilă **este revocabilă**, afară când legea exclude cazul, cu alte cuvinte irevocabilitatea este o excepție.

Art. 526 în alin. 3 întărește această afirmație. Este chiar și mai favorabilă infractorului, de ceea ce urmează a se ține seamă.

Dr. IGNAT BARTHA
avocat

Jurisprudențe civile

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secțiunea I-a

Decizia Nr. 828—1936.

Preșidenția d-lui E. Bănescu, consilier.

Schimb de imobile. Condițiune suspensivă imposibilă. Când o asemenea condiție, face contractul inexistent sau fără consecințe.

Curtea deliberând.

Asupra recursului făcut de Primăria Municipiului Cluj, contra deciziei Nr. 355 din 21 Martie 1936, a Curții de Apel Secția III-a, dată în procesul cu Regia Autonomă P. T. T.

Având în vedere decizia atacată cu recurs, din care se constată în fapt că prin contractul de vânzare din 21 Decembrie 1909, Primăria orașului Cluj a vândut Statului Ungar, imobilul situat în Cluj cuprins în cartea funduară Nr. 1.431, în care se află astăzi instalat oficiul postal, cu prețul de 567.000 coroane, plătitibile în trei rate anuale.

Că ulterior, prin contractul de schimb din 20 Februarie 1914, Primăria Cluj, dă Statului Ungar, locul viran, vecin cu palatul Poștelor, cuprins în cartea funduară la Nr. 1.431, iar Pri-

măria reprimește imobilul vândut Statului, față de care se mai obligă să plătească 56.000 coroane și de a executa obligațiunile luate prin contractul de vânzare și acest contract de schimb s'a intabulat în cartea funduară Nr. 21.211—1914.

Că la punctul 6 din contractul de schimb, s'a prevăzut, că Primăria revenind proprietara edificiului postal, îl lasă mai departe gratuit în folosința statului, până la terminarea noului edificiu ce se va construi de stat, iar la punctul 10 din contract s'a prevăzut că întrucât construirea noului edificiu depinde de aprobarea creditului și deci de votarea bugetului, Statul nu se poate angaja la fixarea unui termen, dar se va face cât de curând.

Că întrucât edificiul nu s'a construit, Primăria Municipiului Cluj, a intentat acțiunea de față înaintea Tribunalului Cluj, contra Regiei Autonome P. T. T. ca succesoară a Statului Ungar, cerând ca pârâta să fie obligată la executarea contractului de schimb, începând imediat lucrările construcției noi, pe care s'o termine într'un an; să predea Primăriei vechiul local, imediat după terminarea celui nou; să-i plătească 5.444.800 lei daune și 55.900 lei rest din prețul contractului de vânzare.

Că la această acțiune, pârâta a introdus o cerere reconvențională prezentând: a) desființarea contractului de schimb, care nu-i poate fi opozabil de oarece Regia Autonomă P. T. T. nu poate fi considerată succesoară a Statului Ungar și deci nu-și poate asuma angajamentele aceluși Stat astfel că acest contract, care n'a avut niciodată executare azi nu poate fi executat iar Municipiul nu poate cere executare de oarece nici el nu și-a îndeplinit obligațiunile sale.

Că Tribunalul a admis în parte acțiunea, obligând pe pârâta să construiască edificiul până la 9 Iunie 1937 și la acea dată să predea Municipiului vechiul local plătindu-i și 55.000 lei, restul cererilor din acțiune cum și acțiunea reconvențională, fiind respinse.

Că în contra sentinței Tribunalului pârâta a făcut apel, iar reclamantul aderând la acest apel a cerut daune și majorarea cheltuelilor de judecată.

Curtea de Apel Cluj, prin decizia atacată cu recurs, admitând apelul pârâtei, a reformat sentința Trib. a respins acțiunea reclamantului și a admis în parte acțiunea reconvențională a pârâtei constatând inexistența contractului de schimb.

Că spre a da această soluțiune, Curtea de Apel, constată că din conținutul clauzei de la punctul 10 din contract reese clar, că construcția edificiului depinde de aprobarea bugetului, adică a sumei neceară lucrării, iar din celelalte clauze constată că executarea schimbului și deci perfectarea contractului se va face numai la terminarea construcției și astfel fiind este neîndoelnic; zice Curtea, că în acest contract este stipulată condiția că schimbul se va executa când se va face un nou edificiu; cuvinte care echivalează cu stipulațiunea "dacă se va construi edificiul nou" ceea ce constituie o condiție fiindcă este incert atât timpul îndeplinirii cât și realizarea ei, care depinde atât de voința

părții cât și de voința unui terțiu și este cert că condiția nu s'a îndeplinit.

Că, motivează Curtea, fiind stabilit în drept că executarea contractului de schimb depinde de realizarea condiției, de a se construi edificiul urmează că părâta Regia P. T. T. nu poate fi socotită ca succesoare a Statului Ungar și deci nu este ținută la îndeplinirea acestei condițiuni, care nu-l leagă în privința alcătuirii bugetului și așa fiind este sigur că condiția este imposibil de realizat și deci contractul de schimb este inexistent.

Având în vedere că această soluțiune este criticată prin recurs, susținându-se prin motivul III de casare că Curtea de Apel a violat art. 1045, 431 c. c. a. și a săvârșit exces de putere și denaturarea contractului de schimb din 20 Februarie 1914, când a stabilit că acest contract s'ar fi încheiat sub condiție suspensivă imposibilă și deci actul este inexistent deși el fiind aprobat și de forurile superioare și intabulat întrunește toate condițiunile de valabilitate iar constarea Curții că schimbul s'a făcut sub condițiune, constituie o denaturare a contractului căci stipulațiunea din contract „când se va construi noul edificiu” se referă la predarea posesiunii.

Considerând că schimbul este definit prin art. 1045 c. c. a. ca fiind un contract, prin care se dă un bun pentru altul, iar proprietatea acestora, când este vorba de bunuri imobiliare, se transmite prin intablațiune conform art. 431 c. c. a.

Considerând că în speță, Curtea de Apel constată că între Primăria Municipiului Cluj și Statul Ungar a intervenit la data de 20 Februarie 1914 un contract de schimb, prin care Primăria dă Statului un teren și primește în schimb un imobil, în care se află instalat oficiul poștal și că acest contract a fost probat și de forurile superioare și intabulat în cartea funduară de unde urmează că este vorba de un contract, care îndeplinind toate formalitățile cerute de lege, este valabil.

Că însă prin clauza dela punctul 6 din contract Primăria și-a luat obligațiunea de a lăsa în mod gratuit oficiul poștal de a ocupa imobilul primit dela Stat până ce Statul va clădi, un local nou pe terenul primit dela Primărie iar la punctul 10 din contract, Statul declară că nu poate preciza data când va construi, suma necesară acestui scop urmând a fi înscrisă în buget, dar arată, că va construi cât mai curând.

Considerând că din această constatare a Curții de Apel, rezultă că dacă Statul nu construiește, aceasta nu atinge întru nimic valabilitatea contractului de schimb, de oarece nu schimbul a fost condiționat de construirea de către Stat a unui edificiu, ci obligațiunea Primăriei de a da imobilul său primit dela Stat, în folosința Oficiului poștal.

Că din moment ce părțile au consimțit la această convențiune, contractul a fost încheiat, semnat și aprobat de forurile superioare și chiar executat prin intabularea conform art. 431 c. c. a. s'a făcut și transmisiunea proprietății imobilelor date în schimb;

Că deci contractul încheiat cu îndeplinirea

formelor legale fiind perfect vaalbil și executat prin intabulare, pentru predarea lucrului, care formează obiectul schimbului părțile au stipulat un termen și anume până când Statul va putea să clădească un local propriu.

Că așa fiind, dacă este exact ceiace stabilește Curtea de Apel, că Statul ar fi renunțat definitiv la proiectul său de a construi prin neînscrisierea în buget a sumelor necesare acestui scop, primăria este în drept să ceară imediat predarea imobilului, deoarece Statul a renunțat la facerea unui nou local, iar dacă nu a renunțat Instanța Judecătorească e în drept să fixeze un termen dar nu poate trece peste o convenție încheiată și executată pe motiv că ar fi inexistentă.

Că deci Curtea de Apel ne procedând astfel și stabilind că contractul de schimb este inexistent, prin aceasta a săvârșit o denaturare a contractului și violarea art. 1045 și 431 C. c. a astfel că motivul acesta fiind fondat, recursul urmează a se admite și a se casa cu trimitere decizia Curții de Apel, celalte motive fiind inutile de a mai fi discutate.

CURTEA DE APEL CLUJ S. I

Nr. C. I. 3246—1931.

Președinte: Al. Balaș consilier

Art. 369 c. civ. austr. Două lucruri trebuie să dovedească reclamantul în revendicare: 1. Că imobilul este proprietatea sa și 2. Că-l stăpânește păritul.

Motive:

Contra sentinței Tribunalului a făcut recurs pârâatul, cerând casarea sentinței Trib. și respingerea acțiunii cu spese de judecată pe motiv, că s'a violat art. 366 și 369 C. C. A căci n'a făcut dovadă — că este proprietar tabular al terenului reclamat.

Având în vedere că din sentința Tribunalului rezultă următoarele:

Reclamantul a dat în judecată pe pârât pentru ai da în posesiune, terenul reclamat împreună cu 2000 lei folos detras — pe motiv că-l stăpânește pe nedrept și judecătoria rurală Cluj — admis acțiunea cu spese — relativ la predarea imobilului — iar relativ la folos detras l'a îndrumat la proces deosebit.

Această hotărîre s'a atacat cu apel de pârât și Trib. — a respins apelul.

Pentru a hotărî astfel Trib. a adoptat motivele din sentința primei instanțe, care constată în fapt că pârâatul are în stăpânire imobilul din acțiune, și că acest imobil este proprietatea reclamantului — pe bază de moștenire în calitate de fiu al defunctului P. S. — și că defunctul a fost proprietar, iar moștenirea s'a predat reclamantului, în baza decisului Nr. 39—1930 — al notarului Public Dr. Al. Pop — Cluj și din acest fapt pe baza art. 369 C. C. A a obligat pe pârât la predarea imobilului.

Văzând motivele de recurs.

Considerând că din faptul stabilit de instanțele de fond — rezultă că reclamantul a dovedit că este proprietar al terenului reclamat

— convenit lui în baza dreptului de moștenire — la succesiunea tatului sau Pinteș Simion — și mai rezultă că a dovedit — că pârâțul deține terenul reclamat — fără a avea vre-un drept.

Având în vedere — că **în conformitate cu art. 369 C. C. A — partea care exercită acțiunea în revendicare — trebuie să dovedească, că lucrul revendicat este în stăpânirea pârâțului și că acel lucru — este proprietatea sa.**

Și reclamantul — probând că acțiunea s'a îndeplinește condițiile cerute de art. 369 C. C. A. — juridic a procedat Tribunalul admitând'o.

Având în vedere, că prin sentința atacată cu recurs în casare, pârâții n'au fost obligați la plata folosului detras: plângerea pârâților în această privință este neîntemeiată.

Ca consecință — recursul fiind nefondat a trebuit să fie respins.

Cheltuielile de recurs s'au acordat pe baza art. 508, 543 pr. c. și tarifului minimal al onorariilor de avocat.

Jurisprud. comerciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA III-a

Dec. Nr. 1721—1938.

Prezidenția Dlui O. Băleanu consilier

Camb. orb. Textul de lege formal prevede că orbii numai prin semnături autentice pot contracta obligațiuni cambiale, și deci când aceste obligațiuni sunt contractate prin mandat și mandatul formând un tot indivizibil cu polița propriu zisă trebuie dată în formă autentică.

Motive.

Având în vedere că prin motivele I și II de casare recurenta se plânge de violarea art. 104 din legea cambială și art. 24 din legea VII 1886, cum și greșita aplicare a art. 105 din legea cambială, susținând că potrivit textelor de lege suscitată acei care suferă de anume infirmități corporale, ca și în speță orbii, nu pot să-și asume obligațiuni cambiale de cât dacă semnăturile lor sunt autentice, iar atunci când aceste obligațiuni sunt luate de mandatar, — modalitatea admisă de art. 105 din legea cambială — este o condiție esențială ca mandatul să fie dat în aceleași forme ca și când obligațiunea s'ar lua personal de mandant, adică să fie dat în formă autentică.

Considerând că prin aceste 2 motive de casare se pune în discuțiune problema de a se știi în ce condițiuni și cu ce formalități pot să contracteze obligațiuni cambiale orbii, atunci când nu procedează ei personal ci prin mandatar.

Având în vedere că art. 104 din codul cambial completat cu dispozițiunile art. 24 al. 2 din legea VII — 1886, prevede în mod formal că orbii vor putea contracta obligațiuni cambiale numai prin semnătură autenticată de notarul public, iar prin art. 105 din codul cambial, se prevăd consecințele declarațiunilor cambiale făcute prin mandatar, fără să se prevadă, in-

să, vre-o dispozițiune în cecece privește forma mandatului.

Considerând că în lipsa unui text de lege, forma care să precizeze ce anume forme trebuie să îndeplinească mandatul dat de orbi în materie cambială, urmează a se soluționa această problemă în lumina principiilor generale de drept relativ la mandate.

Considerând că potrivit acestor principii, mandatul fiind un contract consenzual prin care mandatul întrebuintează pe mandatar ca să procedeze în numele său și acest mandat formând un tot indivizibil cu actul pentru care a fost dat, el trebuie să fie supus aceluiași condițiuni ca și actul pentru care a fost dat, fiindcă pentru mandat declarațiunea din mandat este aceea prin care își asumă o obligațiune oarecare.

Că dacă în speță un text de lege formal prevede că orbii numai prin semnături autentice pot să contracteze obligațiuni cambiale este evident că atunci când aceste obligațiuni sunt contractate prin mandatar, în conformitate cu principiile expuse mai sus mandatul formând un tot indivizibil cu polița propriu zisă, trebuie să fie dat în formă autentică, căci în caz contrar textul formal al legii nu ar mai avea nici o aplicațiune practică.

Că așa fiind și întru cât Curtea de Apel a decis contrariu, prin aceasta a violat și interpretat greșit textele mai sus citate și deci motivele 1 și 2 de casare sunt întemeiate și în consecință urmează a se casa deciziunea Curții de Apel, și a se trimite din nou la aceeași instanță pentru ca verificând elementele de fapt în legătură cu mandatul să dea o nouă soluțiune potrivit principiilor mai sus expuse.

Având în vedere că prin soluțiunea dată, primelor 2 motive de casare, motivele 3 și 4 prin care se susține că s'a violat dispozițiunile art. 117 și 875 din cod civil austriac, rămân fără interes și deci urmează a se respinge ca atare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția III-a

Decizia Nr. 1681—1938.

Președenția Dlui O. Băleanu Consilier

Art. 37 C. com. ard. Mandat comercial. Natura și întinderea mandatului dat de una din părțile contractante în vederea unei afaceri, urmează a se judeca după legile locului unde s'a dat mandatul, adică locul unde se află sediul comercial al firmei la care mandatarul funcționează. Art. 37 se aplică numai la conflictele care privesc forma contractului și consecințele ce decurg din contract la litigiul ce privesc executarea contractului.

Motive.

Având în vedere că prin al doilea motiv de casare, care primează, recurenta susține că instanța de apel a săvârșit exces de putere și eroare grosieră de fapt când a stabilit că contractul de mandat dintre dânsul și Inginer V. s'a încheiat în București și că a violat principiul de drept înscris în art. 37 cod. civ. austriac și a făcut o rea aplicațiune a art. 393, 394 și 395 cod.

com. din Vechiul Regat și a violat art. 43 și 45 cod. com. ard. când a cercetat întinderea drepturilor mandatului și puterile ce-o conferea acest mandat înputernicitului V. după dispozițiile codului comercial din Vechiul Regat, iar nu după cele din Ardeal.

Considerând că art. 37 cod. com. ard. prevede că conflictele dintre contractanți se vor judeca după legea locului în care s'a încheiat afacerea.

Considerând că din întreprinderea acestui text rezultă că se referă la conflictele care privesc forma contractului și consecințele ce decurg din contract la litigiile ce privesc executarea contractului.

Conflictele referitoare la natura și întinderea mandatului dat de una din părțile contractante în vederea acestei afaceri însă urmează a se judeca după legile locului unde s'a dat mandatul, unde se află sediul comercial al firmei la care mandatul funcționează.

Considerând că întrucât în speță se constată că firma recurentă își are sediul comercial în orașul Cluj, rezultă că instanța de apel trebuie să examineze limitele mandatului dat de acesta inginerului V. L. prin prizma legiului din Ardeal.

Că însă Curtea de Apel cercetând această chestiune după dispozițiile cod. com. român. prin aceasta a violat art. 37 citat și a făcut o greșită aplicare a textelor reproduse mai sus din codul comercial român, astfel că acest motiv de casare fiind fondat, recursul urmează a fi admis pe acest motiv, fără a mai examina motivele I și III din casare care devin fără interes, deciziunea casată și prin consecință dosarul a fi retrimis aceleiaș Curți spre o nouă judecată.

Jurispr. procedurale.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE

Secția I-a

Deciziunea Nr. 481—1937.

Președinția Dlui Sever Tipei consilier

Perimare. Cazul amânării pentru a se indica precis numele părților, adresa lor și cine sunt mandatarii lor în caz de deces al pârâtului. În asemenea caz nu are loc perimarea.

Curtea

DELIBERAND

Asupra recursului făcut de văduva lui Ion M. în contra deciziei Nr. 645—1936 a Curții de Apel Cluj Secția I-a în cauză cu V. M. și cons.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că văduva lui Ion. M. a intentat acțiune înaintea Tribunalului Someș Secția I-a în contra lui V. M. și cons. pentru a i-se recunoaște dreptul la 1-7 din averea succesorală rămasă pe urma lui Gavril Magda;

Având în vedere că Tribunalul a respins ac-

țiunea, iar Curtea de Apel Cluj secția I-a, a perimat apelul făcut de recurentă;

Că pentru a hotărâ astfel, Curtea de Apel stabilește că prin o încheiere din 14 Decembrie 1932, dată în prezența reprez. recurentei, apelul a fost scos de pe rol, menținându-se dispoz. dintr'o încheiere anterioară, de la 29 Octombrie 1931, când părțile au fost de față prin care recurenta era obligată să arate care sunt pârâții în proces, care sunt adresele lor exacte, care sunt moștenitorii ce trebuiesc citați, și cine reprezintă pe părțile lipsă, urmând ca termenul de judecare să fie fixat ulterior, după îndeplinirea acestor condiții; că recurenta lăsând să treacă mai mult de trei ani dela scoaterea cauzei de pe rol și necerând punerea pe rol a procesului decât la 26 Februarie 1936, apelul ei urmează — conform cererii părților — să fie perimat pe baza art. 446 pr. civ. transilv.

Având în vedere că prin motivele de casare se susține că instanța de apel a făcut o rea aplicațiune a art. 446 și 465 proc. civ. trans. atunci când a perimat apelul pe motiv că au trecut mai mult de 3 ani dela scoatere cauzei de pe rol fără să țină seamă că în această cauză nu este vorba de o desbatere omisă și că decedând una din părțile în proces, dosarul nu putea fi redeschis până când mai întâiu nu se stabilea înaintea instanței successorale cine sunt moștenitorii acestuia, pentru a putea fi citați în locul decedatului.

Considerând că potrivit art. 446 al. ultim pr. civ. trans. procesul se va considera stins prin trecerea a trei ani socotiți dela termenul omis de desbatere sau de începere a procesului.

Având în vedere, că în speță, recurenta nu a omis înaintea Curții de Apel nici un termen, ea fiind prezentă atât la termenul de 29 Oct. 1931, când s'a dispus să se indice prin o cerere unde trebuie să fie citați și prin ce reprezentanți, părțile cari au domiciliul necunoscut, cât și la termenul de 14 Decembrie 1932 — când s'a menținut cele dispuse la 29 Oct. 1931, s'a obligat recurenta să arate care sunt pârâții în proces în urma decesului unei părți, cari sunt adresele exacte ale pârâților și cine sunt mandatarii lor legali; apoi s'a scos cauza de pe rol, urmând a se fixa termen ulterior, după îndeplinirea celor de mai sus, — astfel că nu se găseau întrunite în cauză condițiunile cerute de art. 446 pr. civ. trans. anume ca părțile să fi fost citate și să omită termenul pentru a se declara perimarea apelului;

Că așa dar, Curtea de apel a făcut o greșită aplicațiune a legii și deci motivele de casare devin fondate, iar recursul urmează a fi admis casându-se deciziunea atacată.

Având în vedere că față cu cele ce preced, cererea de perimare a apelului introdus în cauză este neîntemeiată și are a fi respinsă;

Văzând și cererea recurentei de a i-se acorda cheltuieli, pe care Inalta Curte le fixează, prin apreciere, la suma de Lei 3000 (treimii).

Pentru aceste motive Curtea în numele legii admite recursul făcut de văduva lui M. I. în contra deciziei Nr. 645—1936 a Curții de Apel Secția I-a Cluj.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția I-a

Decizia Nr. 324—1932.

Președinția dlui Eugen Bănescu cons.

Act netimbrat. Termen p. timbrare. Netimbrare la termen. Cerere de suspendare făcută prin petiție simplă, semnăturile nelegalizate. Respinsă.

DELIBERAND.

Asupra recursului făcut de A. F. și soția sa contra deciziei Nr. C. II. 123 din 2 Maiu 1930 a Curții de Apel din Cluj, în cauză cu N. A. și soția sa.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care se constată că recurenții F. A. și soția sa născută C. S., au intentat acțiune înaintea Tribunalului Hunedoara (contra intimațiilor A. N. și soția născută G. C. spre a fi obligați a aduce la îndeplinire obligațiunile stipulate într-un contract intervenit între ei la 21 Maiu 1938, conform căruia recurenții s'au învoit a le transmite după moarte toată averea lor mișcătoare și nemișcătoare, cu condițiunea ca intimații să locuiască cu recurenții aducând toată averea lor în comun iar dacă una din părți va călca aceste condițiuni, să plătească celeilalte suma de 100.000 lei despăgubiri:

Că într-un cât intimații fără nici un motiv au cerut transferarea într-o altă localitate, părăsind gospodăria comună, să fie obligați a executa convențiunea, fie revenind în gospodăria comună cu averea lor, fie despăgubindu-i cu suma suszisa;

Având în vedere că Tribunalul respingând acțiunea ca nefondată, recurenții au făcut apel la Curtea de apel din Cluj, care prin deciziunea supusă recursului, l'a respins;

Că spre a ajunge la această soluțiune Curtea constată în ședința dela 14 Martie 1930, că contractul depus în sprijinul acțiunii lor, este netimbrat și deși le-a dat un termen spre a-l timbra, totuși la această înfățișare nu s'au mai prezentat ci au depus o petiție la dosar arătând că fiind un apel privitor la taxele contractului, până la soluționarea acestei chestiuni, cauza să fie scoasă de pe rol iar în caz contrar declară că nu se mai servesc de contract și revoacă apelul; că însă Curtea constatând că semnăturile de pe petiție nu sunt legalizate și nici certificate de un avocat, declarația făcută prin ea, n'a putut fi luată în considerare iar faptul că contractul pe care se sprijină acțiunea recurenților, este netimbrat și deasemenea nu poate fi luat în considerare și deci apelul a trebuit să fie respins întrucât alte dovezi nu s'au mai produs.

Având în vedere că această soluțiune este criticată prin motivul de casare, prin care recurenții susțin că rău Curtea n'a suspendat judecarea procesului, deoarece dânsii au dovedit cu certificate oficiale că nu puteau aduce imediat acel contract timbrat; că atât Tribunalul cât și Curtea erau obligați să asculte martorii, cari au fost prezenți la încheierea convenției spre a se stabili existența contractului de tovărășie, totuși ambele instanțe au desconsiderat această cerere;

Că deci prin felul cum s'a soluționat cauza, ambele instanțe au violat principiul de drept al probațiunii.

Considerând că prin deciziunea atacată se constată că contractul pe cari recurenții își sprijină acțiunea era netimbrat și deaceia a determinat Curtea să de un termen pentru satisfacerea legii timbrului, contractul în acele condițiuni neputând servi ca dovadă a acțiunii.

Că la ultima ședință însă recurenții nu s'au mai prezentat și în această citațiune cu drept cuvânt Curtea nu se putea sprijini în deciziunea dată nici pe contractul, în chestiune care nu era timbrat și nici nu putea să admintreze altă doadă din moment ce recurenții nu erau prezenți spre a cere aceasta.

Că deasemenea Curtea nu putea să suspende judecarea apelului deoarece petiția prin care se cerea aceasta deși era semnată, semnăturile însă nu erau legalizate și nici certificate de avocat, astfel că cu drept cuvânt Curtea a înlăturat din discuție această cerere.

Că prin urmare recurenții nefăcând cu nimic dovada acțiunii lor, cu drept cuvânt Curtea le-a respins apelul astfel că motivul, prin care recurenții se plâng că prin deciziunea așa cum a fost dată de Curtea de Apel, s'ar fi violat principiul de drept al probațiunii, este nefondat și deci recursul are a fi respins.

Având în vedere și cererea de cheltueli, asupra cărora apneciind le fixează la suma de 500 lei.

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA I-A

No. C. I. 2166—50/1929.

Suspendarea judecării. Nu se face în cazul când un act se declară fals, autenticitatea sau falsul putând fi constatate și în procesul civil.

Luându-se în cercetare recursul făcut de reclamant dl. G. I. lui Petru domiciliat în Spini (reprezentat prin avocatul dr. Zeno Droia din Orăștie), contra deciziunii No. 6790—11—1928 din 5 Iunie 1929 a tribunalului Hunedoara, secția III-a în procesul intentat contra pârâtului S. A. (reprezentat prin avocatul dr. V. Popa din Orăștie), pentru 140 dolari, recurs introdus în ziua de 13 Iunie 1929 sub No. C. 6790—13—1928.

CURTEA,

Deliberând în ședința restrânsă a dat astăzi 15 Februarie 1932, următoarea

DECIZIUNE:

Casează deciziunea tribunalului și evocând fondul, declară, că nu se poate suspenda desbaterea procesului, îndrumă tribunalul să procedeze mai departe în fondul cauzei.

Obligă pe pârât să plătească reclamantului în termen de 8 zile sub sancțiunea execuției silite 900 (nouă sute) Lei cheltueli de recurs.

M O T I V E:

Reprezentantul pârâtului la desbaterea din 5 Iunie 1929 susținând, că obligația de la dosar făcută la 17 Iunie 1926, în Statele Unite Americane, la Wasson Ohio este falsă, tribunalul prin deciziunea atacată cu recurs a suspendat desbaterea procesului și a ordonat trimiterea dosrului la parchetul tribunalului Hunedoara pentru constatarea falsului asupra actului de obligație.

Conform art. 234 din Pc. dacă în proces se ivesc indiciile unei infracțiuni, a căreia stabilire are influență esențială asupra soluției procesului, instanța poate suspenda desbaterea procesului până la terminarea definitivă a procedurii penale și dacă procedura nu este încă pornită, instanța va îngriji din oficiu de deschiderea procedurii penale.

Având în vedere, că judecarea acțiunii bazate pe un act, nu este pendentă de pornirea acțiunii publice pentru falsificarea actului, întrucât și în procesul civil se poate constata veracitatea și nefalsitatea actului, precum și falsificarea actului și deci procesul civil nu poate fi suspendat:

Tribunalul a suspendat greșit desbaterea procesului, prin urmare a trebuit casată deciziunea tribunalului și hotărât conform părții dispozitive.

Dispoziția referitoare la cheltueli de recurs se bazează pe art. 508 și 543 din Pc.

Cluj, la 15 Februarie 1932.

Președinte: ss. Mănescu. Raportor: ss. Alexandru Balas. Votant; ss. E. Zacharia. Grefier: ss. Dr. V. Dobocan.

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA III.

No. C. III. 266—24—1932.

Incident de incompetență. Corectarea denumirii pârâtei fără schimbarea identității persoanei nu e modificare de acțiune. În procesele de drept patrimonial contra străinilor cari nu domiciliază în țară este competentă și instanța pe teritoriul căreia se găsește o avere sechestrabilă a lor, iar față de o societate străină este competentă instanța pe teritoriul căreia se găsește o reprezentanță stabilă, în lipsa acesteia un organ însărcinat cu gestiunea afacerilor.

Având în vedere că din actele dela dosar rezultă că pârâta la prima ședință a ridicat incidentul, că firma chemată în proces nu există în Cluj ci în Budapesta și astfel nu are capacitate de a sta în proces, precum și că Judecătoria Cluj nu are competența să judece această afacere având pârâta sediul în Budapesta, că judecătoria a respins incidentul stabilindu-și competența în baza art. 27 pc. iar Tribunalul în ce privește incidentul și-a însușit motivele invocate de prima instanță găsind că bine a fost respins acest incident.

Considerând că reclamantul după ridicarea incidentului a declarat că a chemat în proces pe firma „F. N. fabrică de mașini s. a. Budapesta și numai din eroare a indicat sediul în Cluj în loc de Budapesta făcând în acest sens corectarea denumirii pârâtei.

Considerând că corectarea denumirii pârâtei fără schimbarea identității persoanei inprocesuate nu se consideră ca o modificare de acțiune, că de altfel din dosar nici nu rezultă că pârâta s'ar fi opus modificării făcute de reclamant.

Considerând că la desbaterea procesului s'a prezentat în calitate de pârâta chiar firma „N. F.” fabrică de mașini din Budapesta deci persoana, pe care reclamantul a înțeles să o cheme în proces din acest motiv nu putea invoca incidentul întemeiat pe art. 180 p. 6 pr. c. și anume lipsa capacității de a sta în instanță și că greșit a fost citată și denumită fiindcă prin prezența sa în instanță sau acoperit aceasta lipsă (art. 75 P. c.).

Având în vedere că în procesele de drept patrimonial contra străinilor, cari nu au domiciliul în țară este competentă, și instanța pe teritoriul căreia

se găsește o astfel de avere a lor ce poate forma obiect al sechestrării iar privitor la societăți comerciale străine este competentă și instanța pe teritoriul căreia se găsește reprezentanța lor stabilită, în lipsa acesteia organul încredințat cu gestiunea afacerilor.

Văzând că s'a constatat că pârâta la Cluj are avere sechestrabilă și reprezentant, bine instanțele de fond au respins incidentul.

Pentru aceste motive primul și al doilea motiv de casare este nefondat.

Arvună. Acont. Deosebire în caz de neexecuarea contractului.

„Având în vedere că reclamentul prin acțiune a cerut restituirea sumei de 10.000 lei dată pârâtei în legătură cu cumpărarea unei mașini de înblătit pe motivul, că actul de vânzare s'a stornat din vina pârâtei, care n'a satisfăcut obligamentului său de livrare.

Considerând că Judecătoria urbană Cluj admitând acțiunea, Tribunalul Cluj în urma apelului făcut de pârâta a confirmat aceasta sentință motivând că suma de 10.000 lei nu este nici arvuna, nici avans pentru că între părți nu a intervenit un contract căci scrisoarea dela dosar nu poate fi considerată decât ca o ofertă neacceptată și că pârâta nu a dovedit un titlu de reținere asupra acestei sume.

Considerând că este normă de drept că contractul de vânzare și cumpărare se consideră de încheiat, dacă părțile au căzut de acord atât asupra obiectului cumpărării, cât și asupra prețului.

Că conform jurisprudenței sub arvuna ce se obișnuiește a se da la vânzări și cumpărări se înțelege aceea sumă de bani, sau aceea prestațiune, care se dă numai ca semn al încheierii contractului, dar nu pentru executarea acestuia și care odată cu executarea contractului se restituie, sau se calculează în preț, iar suma din care o parte s'a achitat la facearea contractului, iar cealaltă parte urmează a se plăti mai târziu nu poate fi considerată drept arvună, ci ca acont.

Considerând că dacă contractul nu s'a îndeplinit din vina vreunei părți, partea vinovată pierde arvuna dată, iar cea primită trebuie să o restituie îndoit, din ce urmează, că vânzătorul în caz de întârziere sau neîndeplinire conformă renunțând la act poate reține arvuna, iar cumpărătorul în asemenea ipoteză poate pretinde restituirea îndoită a arvunei fără să fie obligat a dovedi că a suferit daune în urma ne îndeplinirii contractului.

Considerând că în ce privește acontul stă sub alte reguli de drept chiar opuse fiindcă conform jurisprudenței acontul nu se poate reține întrucât cumpărătorul nu a executat obligațiunea, decât dacă există daune.

Cluj, la 2 Martie 1932.

Președinte: Ulvianu. ss. Raportor: Mureșan. ss. Votant; Predoviciu. ss. Grefier: Hurghiș. ss.

Jurisprudente penale

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA I-A.

No. P. I. 1857—5—1932.

Pres. I. Mănescu președ.

Contravenție la legea băuturilor spirituoase. Recurs. Termenul în care se face.

MOTIVE:

Contra sentinței tribunalului ca instanță de apel a declarat recurs repr. fiscului „în baza art. 385 pct. 1 P. p.”

Conform art. 168 din legea asupra producției și desfacerei spiritului și băuturilor spirtoase sentința tribunalului se dă cu drept de recurs în 20 zile libere dela comunicare, dacă ea s'a dat în lipsă.

Cum recurentul la desbaterea apelativă era prezent, și cum legea citată pentru acest caz nu prevede dispozițiuni, se vor aplica dispozițiunile P. p., care în art. 388 alin. 2., aplicabil conform art. 31 al. 2 din legea XIII: 1914, — spune, că recursul în casajie se va declara la pronunțarea sentinței.

Cu această ocziune repr. fiscului a declarat recursul susarătat (art. 385 pct. 1 P. p), care este făcut fără arătarea cauzei de nulitate. Iar motivele recursului, înaintate în scris după termenul pe prevăzut de suscitatul art. 388 alin. 5 P. p., ca fiind tardive nu s'a luat în considerare.

În consecință a trebuit decis conform dispozițiunii în baza art. 434 alin. 3 P. p. Preș. ss. I. Mănescu. Rap. ss. Dr. E. Zacharia. Vot. ss. Al: Balaș. gref. ss. Dr. V. Dobocan.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția III-a.

Dec. Nr. 3340—937.

Preș. N. Bădescu-Roșiori. consilier.

Legitimă apărare.

Achitare în penal. Depășirea cu mult a marginilor unei legitime apărări normale. Abuz de apărare. Condamnare la despăgubiri civile. Art. 58 cod. pen. Art. 998 c. civ.

În conformitate cu verdictul juraților, recurenții G. St. și M. St. au fost achitați, însă prin deciziunea supusă recursului de față au fost obligați să plătească în mod solidar, suma de 100.000 lei despăgubiri civile către M. G. S.

Pentru a ajunge la această soluțiune Curtea arată că, potrivit dispozițiunilor art. 371 și 389 pr. pen., deși recurenții au fost achitați în conformitate cu verdictul negativ al juraților pentru faptul pentru care fuseseră trimiși în judecată lovitori cauzatoare de moarte, 238,241 c. pen., instanța este autorizată să statueze asupra reparațiilor civile.

Curtea arată că, atunci când se opune excepția legitimei apărări, este obligată de a cerceta împrejurările de fapt care circumstanțiază și corectează această legitimă apărare, spre a vedea dacă este de natură de a sterge orice răspundere civilă.

Instanța constată apoi din desbateri că se stabilește că acuzații recurenți de azi, oameni în deplinătatea forțelor și înarmați unul cu un târnăcop, altul cu secura luată din mâna victimei, om în vârstă de 62 ani, au aplicat acesteia, chiar după ce căzuse jos cu coapsa dreaptă fracturată numeroase lovituri, producându-i rănilor constatate la spital și care infectându-se i-au cauzat moartea și deci au depășit cu mult marginile unei apărări normale angajând astfel responsabilitatea lor civilă.

În adevăr, precum bine arată și Curtea de fond, în cazul unei legitime apărări perfecte, legea șterge orice vină, atât din punct de vedere

penal cât și din punct de vedere al răspunderii civile deoarece cauzalitatea faptului este toată în sarcina agresorului; însă în cazul prevăzut de art. 58, alin. III c. pen., când sub imperiul tulburării, temerei sau teroarei, s'a depășit marginile legitimei apărări, deși infractorul este socotit nevinovat în ceea ce privește faptul său sub aspectul ei penal, el însă rămâne răspunzător în sensul art. 998 c. civ., deoarece în asemenea caz i se poate imputa abuzul de apărare rezultând din excesul de reacțiune violentă sau cruzime, cu care, printr'o greșită apreciere a proporțiunii reale a atacului, s'a apărât.

Astfel fiind și întru cât Curtea, pe de o parte a constatat materialitatea faptului, iar pe altă parte, deși recurentul a invocat legitima apărare stabilește totuși că fapta lor le este imputată ca generatoare de daune, deoarece modul și împrejurările în care au comis-o, cari mai sus s'au arătat, — constituiesc greșala abuzului de apărare consumat și prin urmare aceste constatări, ce nu sunt în contradicție cu verdictul juriului care nu are căderea să se pronunțe decât asupra culpabilității penale, angajează răspunderea civilă a recurenților, așa că instanța a fost îndreptățită să-l oblige la plata unei sume cu titlul de despăgubiri civile, fără a viola întru nimic dispozițiunile art. 58 c. pen.

Deci atât motivul de casare cât și motivul suplimentar sunt neîntemeiate.

INALTA CURTE DE CASAȚIE Sec. II-a

Dec. 1222—938.

Președinția dlui Al. Macarovici cons.

Nulitatea în penal.

Scuza legitimei apărări și scuza legală. Ne-propuse imediat sau la primul act următor de procedură și nici făcut rezerve exprese de a le propune. Nu se mai pot aduce în discuție în fața Inaltei Curți. Pedepsa aplicată acuzatului. Condițiuni pentru a fi mărită sau micșorată. Aplicațiune.

Recurenții N. V. și N. P. susțin în esență că instanța ar fi săvârșit cazul de nulitate prevăzut de art. 475 pct. 3 pr. penală Carol al II-lea prin aceea că, în pledoariile lor apărătorii au invocat în fața Curții pentru acuzatul N. V. scuza legitimei apărări, iar pentru N. P. scuza legală din art. 76 c. pen., totuși Curtea nu a formulat cu privire la aceste scuze întrebări separate.

Potrivit dispozițiunilor art. 104 pr. penală Carol al II-lea, orice împiedicare a Ministerului public de a folosi o facultate acordată de lege în cursul procesului și orice omisiune sau refuz ilegal de a decide asupra unei cereri îndreptate în acest scop este motiv de nulitate, cu condițiunea ca imediat sau la primul act următor de procedură după cunoașterea refuzului sau omisiunii să se fi făcut rezerva expresă de a propune nulitatea.

Astfel fiind și cum, în speță, din procesul verbal de ședință se constată că, pe lângă că apărătorii recurenților au susținut numai în pledoariile ce au făcut, că ar exista în faoarea acuzatilor cauzele de excludere a imputabilității

mai sus menționate dar cum, după cum se mai constată, după ce li s'a citi și înmănat procesul de chestionar ei n'au produs complectarea întrebărilor, cu chestiunile privitoare la scuzele invocate în pledoarii, ci apărătorul S. B. a declarat că n'are nicio obiecțiune de făcut, iar apărătorul I. O. a cerut numai complectarea întrebărilor a opta cu cuvintele „săvârșind fapta în mod subit” propunere care i s'a și admis, urmează că în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în mai sus citatul art. 104 pr. penală, acuzații nu mai pot aduce în discuțiune, în fața acestei Inalte Curți aceste chestiuni și în consecință motivul de casare urmează a fi înlăturat ca inadmisibil.

Parchetul Tribunalului Maramureș a declarat recurs susținând că Curtea cu Jurați ar fi săvârșit cazul de nulitate prevăzut de art. 474 partea II pct. 2 pr. penală Carol al II-lea prin aceea că greșit i-a aplicat acuzatului N. V. numai un an și jumătate închisoare corecțională și în consecință se tinde la casarea deciziei în această parte și trimiterea dosarului pentru aplicarea unei pedepse mai aspre; de asemenea nici acuzatului P. N. nu i se putea aplica pedeapsa de 1 an și jumătate închisoare corecțională întru cât și lui i s'a făcut aplicațiunea art. 92 c. pen.

Prin art. 281 alin. II c. pen. ard. care s'a avut în vedere în speță, pentru fixarea pedepseilor, se prevede ca pedeapsă, reclusiunea dela 6 luni până la 5 ani.

În cazul când minimum pedepsei prevăzute de lege, pentru infracțiunea săvârșită, se găsește a fi chiar minimum acelui gen de pedeapsă aplicațiunea art. 92 c. pen. operează în mod obligator atât asupra genului de pedeapsă cât și asupra duratei ei, care durată nu poate fi mai mare, după cum e cazul din speță, decât 6 luni la cât este fixat, conform art. 24 c. pen. minimul genului de pedeapsă prevăzut de art. 281 alin. II. c. pen.

În cazul când se face unui acuzat aplicațiunea art. 17 și următorii din Noela penală, infracțiunile care conform legii sunt calificate crime se vor califica drept delict, iar în cazul când s'a ales ca pedeapsă cea prevăzută în art. 17 pct. 4 din Novela penală — închisoarea corecțională — durata ei conform art. 26 alin. 4 din Novela penală poate varia între 15 zile și 15 ani.

Astfel fiind și cum, în speță, acuzatului N. V. i s'a dat în baza art. 281 alin. II c. pen. cu aplicațiunea art. 92 c. pen. un an și jumătate închisoare corecțională urmează că această pedeapsă nu este socotită ca dată în cadrul legii întru cât, după cum s'a arătat mai sus, ea nu putea trece în durată peste 6 luni.

De asemenea nici pedeapsa aplicată acuzatului N. P. nu poate fi socotită ca dată în cadrele legii întrucât, între pedepsele enumerate în art. 17 din Novela penală, pedeapsa închisorii corecționale e cea mai aspră și fără art. 92 c. pen. care de altfel nici nu își are aplicațiunea când se dă o pedeapsă în baza art. 17 și următorii din Novela penală, această pedeapsă poate varia în durată, între 15 zile și 15 ani, ori în speță, recunoscându-se de către jurați, în favoarea acestui acuzat, existența circumstanțelor atenuante și în consecință făcându-se aplicațiunea

art. 92 c. pen. evident că nu i se putea da un an și jumătate închisoare corecțională.

Deci, motivul II de casare invocat de acuzați fiind fondat urmează a se admite și în consecință și recursul declarat de ei și a se casa deciziunea atacată, pentru cazul de nulitate prevăzut de art. 474 partea II pct. 2 pr. penală Carol al II-lea numai în partea privitoare la pedepsele privative de libertate aplicate recurenților și a se dispune trimiterea dosarului a celeleași Curți cu jurați pentru ca fără asistența juraților în conformitate cu art. 492 alin. II pr. penală să pronunțe alte pedepse legale.

Întru cât prin recursul declarat de Parchet se tinde la casarea deciziei și aplicarea unei pedepse mai aspre acuzatului N. V. față de cele mai sus expuse, acest recurs urmează a fi respins ca nefondat.

Jurisprudențe la alte legi

INALTA CURTE DE CASAȚIE Sec. III-a

Dec. Nr. 1347 din 1 Noembrie 1932.

Pereșed. V. Erbiceanul consilier.

Caracterul legilor de drept public.

Legile de drept public, — au o aplicațiune imediată și întreagă fără a fi nevoie ca vreo dispoziție anume să o spună aceasta; iar dacă s'ar voi a se face o restricție la acest principiu, este nevoie de o dispoziție anume în acest sens.

Așa fiind, dispoziția din legea de organizare judecătorească care a redus limita de vârstă a magistraților Inaltei Curți de Casație dela 70 la 68 ani, urmează a se aplica de îndată și nu mai magistraților acestei Inalte Curți cari vor fi intrat în această instanță după promulgarea acestei legi, ci și acelor în ființă la promulgarea ei, și unii și alții ne mai putând funcționa nici un moment peste vârsta de 68 ani.

Acesta fiind caracterul dispozițiunii legale în discuție, de sigur că fără nici un temei, recurentul se plânge de atingerea unui drept câștigat, acela de a împlini limita de vârstă de 70 ani și de violarea art. 1 cod. civ.: că, astfel fiind motivele sunt nefondate.

INALTA CURTE DE CASAȚIE SECT. I.

Dec. No. 1095 din 17 Oct. 1932.

Preș. Titu Magheru consilier.

CETĂȚENIE ROMÂNĂ.

Pierderea ei prin supunerea la o protecție streină. Aplicațiune.

Potrivit art. 31 lit. e, legea privitoare la dobândirea și pierderea cetățeniei române, naționalitatea română se pierde prin supunere prin oricât de puțin timp la vreo protecțiune streină, ori din care fapt ar rezulta aceasta.

Întrucât instanța de apel constată că din actele prezentate și din chiar declarația recurentului, rezultă că acesta a pierdut naționalitatea română prin faptul că s'a supus unei protecțiuni streine, servindu-se de acte liberate de state streine și anume de foaia de transportat prizonieri și de un bilet liberat

de poliția de frontieră maghiară, în această situație, Tribunalul, fără violarea art. 36 legea citată și fără exces de putere, i-a respins apelul.

Deci, motivul de casare fiind nefondat, recursul urmează a se respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Dec. 94—934.

Preș. C. Crăcinescu, consilier.

Inscrierea în buget. Conform dispozițiilor par. D. din legea dela 15 Iulie 1931 privitoare la modificarea unor dispozițiuni din legea administrației locale, Ministerul de Interne era în drept să aprobe sau nu decizia Comisiei Interimare privitoare la înscrierea în bugetul pe 1931 a salariilor sporite prin avansarea acordată.

Avansarea conform normativului din 1921. Este ilegală întrucât acest normativ a fost abrogat prin art. 70 din statutul funcționarilor și art. 550 din legea administrației locale 1929.

Având în vedere că prin dispozițiunile paragrafului D. al legii din 15 Iulie 1931 privitoare la modificarea unor dispozițiuni din legea administrației locale dela 1929, se prevede că bugetele Municipiilor și județelor, vor fi aprobate de Ministerul de Interne pe baza propunerii Inspectoratului general administrativ regional.

Considerând că din cuprinsul acestui text, rezultă că legiuitorul prin derogare de la principiul stabilit prin legea administrației locale de la 1929, a atribuit Ministerului de Interne un drept de aprobare ca control a tuturor încheierilor județene privitoare la buget.

Că întrucât în speță, la data când s'au produs actele de autoritate atacate prin acțiunea de față și la data când s'a dat hotărârea Comisiei interimare a județului privitoare la înaintarea intimății și la trecerea salariului corespunzător în bugetul anului 1931, era în vigoare susmenționata lege, urmează că, Ministerul de Interne era în drept să aprobe sau nu, decizia Comisiei Interimare privitoare la înscrierea în bugetul anului 1931 a salariilor sporite prin avansarea acordată, așa că ordinele atacate prin acțiune au fost date conform legii menționate, că, Curtea de Apel totuși anulând ordinul Ministerului cu No 11123—931 și a Prefecturii cu No. 551—932 ca fiind date contrar legii prin aceasta a violat menționatul text de lege așa că motivul de casare este fondat.

In fond.

Având în vedere că din cuprinsul acțiunii și din actele de la dosar se constată că avansarea reclamantului s'a făcut de către Comisia Interimară a județului Severin prin decizia No. 17508—931 în clase și grade conform normativului consiliului dirigent dela 1921.

Considerând, însă, că acest normativ a fost abrogat prin dispozițiile art. 70 din legea pentru Statutul Funcționarilor Publici și art. 550 din legea administrației locale dela 1929, combinat cu art. 380 din legea pentru unificarea administrativă dela 1925 așa că din acest punct de vedere această avansare a fost făcută ilegal.

Că în această situație fiind, acțiunea în contencios a reclamantei este nefondată și urmează a fi respinsă.

INALTA CURTE DE CASAȚIE Sec. III
Dec. Nr. 85—932.

Președ. D. G. Lupu, Președinte.

Competința Tribunalului sau Curții de apel în materie se fixează după quantumul venitului global stabilit de fisc.

Din deciziunea Comisiunii fiscale de apel — atacată cu recurs — se constată că această Comisiune examinând actele dela dosar, a respins ca nesincera registrele comerciale prezentate de recurent și prin apreciere și comparațiune cu venitul global ale unui alt comerciant de aceeași branșă, i-a majorat suma venitului global impozabil dela 96,450 lei la suma de 120.000 lei, astfel că aceasta este suma la care recurentul a rămas impus de către sus zisa comisiune de apel.

În conformitate cu art. 85 din legea contribuțiilor directe și art. 2 din legea de organizare judecătorească, valoarea venitului anual impozabil, după care se determină competența instanței de recurs, se stabilește că quantumul pe care Comisiunea fiscală de apel îl fixează prin deciziunea prin care impune pe contribuabil, iar în cazul când această impunere nu trece de 100.000 lei, recursul se judecă de tribunalele locale și numai dacă impunerea trece de această sumă, se judecă de Curtea de Apel.

Astfel fiind și întrucât din deciziunea Comisiunii de apel se constată că quantumul venitului global impozabil al recurentului a fost fixat la suma de 120.000 lei, recursul îndreptat contra acestei deciziuni este de competența Curții de Apel, căreia această Inaltă Curte regulând competența, dispune a i se trimite pentru judecare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE S. II
Decis. No. 6707 din 14 Oct. 1931.

Preș. C. G. Rătescu președ.

Apel netimbrat. Nerelevarea chestiunii la fond. Ridicarea ei pentru prima oară în recurs. Inadmisibilitate.

Dacă netimbrarea unui apel nu s'a relevat la fond, nu se mai poate cere în recurs anularea lui, după ce și-a produs efectul legal; întrucât apelul neputându-se repeta, s'ar crea nulități neprevăzute în lege, producându-se apelantului prejudicii ireparabile pe care însăși legea timbrului, pentru a le preveni, a recunoscut părților posibilitatea validării actelor netimbrate într'un anumit termen, sau a reînnoirii lor, ori, după cazuri le-a supus la o amendă fiscală, așa că sancțiunea acesui viciu de ordin fiscal nu mai poate fi în aceste condițiuni decât tot o amendă fiscală.

INALTA CURTE DE CASAȚIE Sec. III-a
Decizia Nr. 353—1934

Președinția Dlui V. Erbiceanu Consilier

ACHIESARE. Ministerul Instrucțiunii dispunând reîntegrarea unei învățătoare în urma hotărârei primei instanțe de contencios administrativ, a achiesat la această hotărâre și n'o mai poate ataca cu recurs.

Având în vedere finele de neprimire a recursului ridicat de reprezentatul intimății;

Având în vedere că, prin decizia Nr. 28 din 20 Aprilie 1932, atacată de Ministerul de Instrucțiune cu recurs, rezultă că Curtea de Apel Iași Secția I-a, a admis acțiunea în contencios administrativ introdusă de învățătoarea definitivă Asp. S. împotriva Ministerului Instrucțiunii Publice și al Cultelor pentru anularea ordinului Nr. 81.272 din 1931 prin care reclamata a fost considerată demisionată din învățământ și în consecință anulând numitul ordin, a invitat deartamentul pârât să reîntegreze pe reclamantă în toate drepturile ei dela data pe care a fost considerat ca demisionată:

Având în vedere că, reprezentantul intimatei prin incidentul ridicat producând adresa Nr. 105571—1932 a Ministerului Instrucțiunii, Cultelor și Artelor, susține în baza ei că, recurentul Minister nu mai poate ataca deciziunea instanței de contencios, deoarece dânsul a dat mulțumire pe aceea deciziune, reîntegrând pe intimată și renunțând la dreptul de recurs.

Având în vedere că în adevăr, prin adresa citată Ministerul recurent face cunoscut intimatei la data de 20 August 1932 că aprobă reîntegrarea sa în învățământ pe data când a fost considerată demisionată și că a renunțat de bună voie și întocmai a dispozițivului deciziunii de contencios administrativ, azi recurată de Minister cât și renunțarea înscrisă a acestuia la dreptul de recurs, urmează a se decide că recurentul prin aceste manifestări a achiesat în condițiunile prevăzute de art. 317 proc. civ. la această hotărâre și deci în conformitate cu acest text nu o mai poate ataca cu recurs.

Că așa fiind recursul pornit de Ministerul Instrucțiunii Publice, a o contra decizie de reîntegrare a intimatei, urmează a nu fi primit în cercetare de această Înaltă Curte și respins ca fără obiect.

INALTA CURTE DE CASATIE Sec. III-a

Decizia Nr. 26. 1934.

Președinția dlui **D. Volanschi**, prim-președinte

Neconstituționalitate. Funcționar public contra căruia s'a deschis acțiune publică. Suspendarea lui obligatorie din serviciu fără plata salariului. Legea interpretativă din 22 Martie 1933 a art. 58 din Statutul funcționarilor publici. Nu atinge drepturi câștigate. Nu contravine art. 17 din Constituție.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul susține că legea interpretativă din 22 Martie 1933 îi răpește un drept câștigat: dreptul la salariu și violează astfel art. 17 din Constituție, care garantează dreptul de proprietate de orice natură și creanțele contra Statului ;

Considerând că prin art. 58 din legea statutului funcționarilor publici se prevede că suspendarea din serviciu este obligatorie, când în contra unui funcționar în serviciu s'a deschis acțiune publică pentru unul din faptele pe care textul le menționează;

Considerând că întru cât acest text de lege nu prevede nimic cu privire la dreptul funcționarului la salariu pe timpul acestei suspendări obligatorii, și întru cât, pe de altă parte, aceeași lege prevăzuse prin art. 57 și o suspenda-

re facultativă în cursul judecării acțiunii pur disciplinare fără pierderea salariului, s'a născut îndoiala dacă prin „a contrario“ suspendarea obligatorie din art. 58 atrage pierderea salariului, sau dacă în tăcerea legii, dreptul la salariu subsistă cât timp calitatea de funcționar public nu este retrasă;

Că, din această cauză ivindu-se disensiuni și contradicții în interpretarea art. 58, legiuitorul prin art. unic al legii din 22 Martie 1933, a dat, pe temeiul dreptului recunoscut lui prin art. 36 din Constituție, sus citatului art. 58 interpretare în sensul că suspendarea obligatorie din acest articol se face fără plată de salariu, spre deosebire de suspendarea prevăzută în art. 57, care este cu plată de salariu și numai în caz de achitare penală și disciplinară, funcționarul putând obține o cotă parte, potrivit art. 20;

Considerând că, față de cele mai sus expuse, legea din 22 Martie 1933 având un necontestat caracter interpretativ ea se consideră ca făcând parte integrantă din textul interpretat, efectul ei suindu-se până în momentul punerii în aplicare a acestui text; că, prin urmare, nefiind vorba de o dispozițiune nouă de lege modificatoare de drepturi, ci de o pură interpretare legală cu efect retroactiv, pretențiunea recurentului, aflat de altfel încă în curs de judecată penală, că prin această dispoziție interpretativă i s'ar fi răpit sau atins drepturi câștigate garantate de Constituție este neîntemeiată.

Considerând că art. 58 din legea statutului funcționarilor publici, astfel cum a fost interpretat prin legea din 22 Martie 1933, prevăzând suspendarea funcționarului în timpul judecării acțiunii publice fără plată de salariu, nu contravine nici unui principiu constituțional, deoarece dreptul de salariu nu constituie un drept câștigat, o creanță contra Statului garantată ca atare de Constituție, decât în măsura în care acest drept reprezintă echivalentul unui serviciu prestat ;

Că, atunci când funcționarul este, pus, prin efectul unei măsuri legale în situațiunea de a sista serviciu pe un interval de timp oarecare, legea îl poate priva de salariu pe acest interval astfel cum a făcut prin art. 58 interpretat, spre deosebire de ceea ce a trebuit să prevadă situațiunea analoagă a art. 57, ca o derogatiune tocmai dela principiul de mai sus, că salariul se datorește în măsura serviciului prestat ;

Că, astfel fiind art. 58 din legea statutului funcționarilor publici, cu interpretarea ce i s'a dat prin legea din 22 Martie 1933, este sub raportul sistării salariului constituțional.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge motivul de neconstituționalitate și în consecință, respinge recursul.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE
SECTIUNEA III-a.

Dec. No. 806—1935.

Preș. **C. Crăciunescu** Consilier.

Contencios. Numirea ca diurnist conform legii ungare nu acordă funcționarului restabilitatea.

CURTEA DELIBERÂND,

Considerând că judecând astfel, Curtea de Apel

în afară că comite o omisiune esențială și nemotivare, denaturează și primul act de numire în funcțiune a întimatei, când pe baza lui constată calitatea de funcționară stabilă a numitei, fiindcă chiar prin acest act a fost numită funcționară diurnistă, prin excelență provizorie, precum și a doua numire, făcută prin decizia ministerială Nr. 47573—1922, care deasemenea nu-i poate acorda definitivatul în baza legilor ungurești, — ce au fost abrogate prin legea din 30 Aprilie 1920. — prin care decizie de altfel este numită diurnistă, plătită din fondul Caselor Cercuale din Ardeal (pag. 15 din cazier).

Că, deasemenea, Curtea violează și art. 199 din legea pt. org. Ministerelor, când decide că prin încadrarea efectuată a fost declarată definitivă, întrucât prin încadrarea reclamantei s'a făcut numai o nouă repartizare a sa, nu i s'a alordat și definitivatul, care a rămas să fie obținut și mai departe conform statutului.

Considerând că în fine, considerentul Curței bazat pe dobândirea definitivării prin avansare este deasemenea adus prin exces de putere și denaturarea deciziei din 1922, fiindcă pe de o parte din acest act reclamanta nu a fost avansată, ci numită în serviciul Ministerului, pe de altă parte fiind că avansările făcute conform statutului dau drept la definitivare, — iar decizia din 1922 este mult anterioară intrării în vigoare a statutului.

Că dar și motivul II de casare fiind în întregime întemeiat recursul urmează a se admite, iar în fond, întrucât reclamanta J. K. a fost numită prin decizia Nr. 47573 din 1922 ca diurnistă, — și nu definitivă cu stabilitate —, și întrucât nici ulterior nu s'a obținut stabilitatea conform statutul funcționarilor publici, — iar încadrarea din 1930 nedându-i stabilitate, acțiunea sa trebuie să fie respinsă.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Dec. No. 1535—1935.

Preș. D. Volnșchi Prim-preș.

Contencios. Legea Poliției. Ce se înțelege prin expunerea „titluri academice“.

Având în vedere că art. 79 se găsește cuprins în legea Poliției Generale a Statului din 1929 în Cap. V. Secțiunea I-a, intitulată „Recrutarea Personalului“, ceiace înseamnă fără îndoială că dispozițiile acestui text sunt aplicabile numai la acei funcționari din poliție, care vor fi recrutați și numiți în baza susnumitei legi, iar nu și aceleora cari se găseau în funcțiune la apariția acestei legi și cari trebuiau numai a fi încadrați, cum este cazul recurentului E. C.:

Că în adevăr textul art. 79 vorbește de condițiile de admisibilitate în funcțiile polițienești, iar când e vorba de încadrarea funcționarilor existenți la apariția legii din 1929, legiuitorul reglementează 133 cuprins în Cap. VII. intitulat „Dispozițiuni transitorii“.

Considerând că prin acest din urmă text, în al. 4 se prevede că funcționarilor cu titluri academice cari ocupă funcțiuni desființate prin prezenta lege, li se vor încredința funcțiuni echivalente și numai în caz de lipsă, imediat inferioare, păstrându-li-se însă gradul și salariul:

Considerând că prin expresiunea „titluri academice“, întrebuițată de legiuitor în citatul text, trebuie a se înțelege ori ce titlu academic, în genere, iar nu numai diplomele de doctori sau licențiați în drept, prevăzute în art. 79.

Că acesta este adevăratul înțeles al expresiunii „titluri academice“ cuprinsă în art. 133 rezultă și din faptul că ori de câte ori legiuitorul a înțeles să se refere la titlurile cerute de art. 79 a prevăzut expres aceasta astfel în art. 134 prevede că funcționarii polițienești în funcțiune, cari posedă titlurile de bază cerute de art. 79 dobândesc dreptul de înaintare pentru gradele ierarhiei lor respective; iar cei ce nu au aceste titluri vor putea fi înaintați numai cu un grad;

Că deci fiind stabilit că expresiunea „titluri academice“ cuprinde în genere ori ce titlu academic, urmează a se decide că în această expresiune se cuprinde și titlul de licențiat în teologie, titlu pe care îl are și recurentul E. C.

Dr. Silviu Maior notar public în Zălau.

No. succ. 58—1938.

PUBLICAȚIUNE.

În cauza succesorală a defunctei văd. Oros Gavril, născ. Mureșan Iuliana, fost măr. cu Horvath Ioan fost domiciliată în Șamșod, pentru desbaterea acestui lăsamânt am fixat termen pe ziua de 10 Februarie 1939, la ora 9 la biroul meu în Zălau, Str. Ștefan Cel Mare nr. 12 și citez la acest termen pe Horvath George, fiul defunctei cu domiciliul ultim în Șamșod, Jud. Sălaj, ca sub urmărire legală să se prezinte în persoană, sau prin plenipotențiat, prevăzut cu procură, că la caz de neînfațisare în baza §-ului 54. al art. de lege XVI. din 1894, desbaterea se va ține cu curatorul care se va numi de către autoritatea tutelară, care curator va reprezenta pe absentul și în caz de proces, dacă acesta nu dispune despre reprezentarea sa.

Zălau, la 8 Octomvrie 1938.

Dr. SILVIU MAIOR
notar public

Dr. Silviu Maior notar public în Zălau.

No. succ. 142—1930.

PUBLICAȚIUNE.

În cauză succesorală a defunctei văd. lui Roth Matei născ. Herț Țili, fost domiciliată în Chichișa, pentru desbaterea acestui lăsamânt am fixat termen pe ziua de 10 Februarie 1939, la ora 9, la biroul meu în Zălau, Srada Ștefan Cel Mare, nr. 12 și citez la acest termen pe Roth Francisc cu domiciliul ultim Chichișa, jud. Sălaj, ca sub urmările legale să se prezinte personal, sau prin plenipotențiat, prevăzut cu procură, că la caz de neînfațisare în baza §-lui 54, al art. de lege XVI, din 1894, desbaterea se va ține cu curatorul, care se va numi de către autoritatea tutelară, care curator va reprezenta pe absent, și în caz de proces, dacă acesta nu dispune despre reprezentarea sa.

Zălau, la 8 Octomvrie 1938.

Dr. SILVIU MAIOR
notar public